ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 12.12.2018
COM(2018) 815 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Τελική έκθεση

βάσει του άρθρου 4 της απόφασης αριθ. 562/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, σχετικά με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αύξηση του κεφαλαίου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα τελική έκθεση βάσει του άρθρου 4 της απόφασης αριθ. 562/2014/ΕΕ[1] εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο η αύξηση του κεφαλαίου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤΕ) έχει επιτύχει τον στόχο της αύξησης της υποστήριξης από το ΕΤΕ των δράσεων που συμπληρώνουν τις δράσεις των κρατών μελών υπέρ των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ). Αποτελεί συνέχεια της ενδιάμεσης έκθεσης της 19ης Δεκεμβρίου 2016[2], σύμφωνα με την οποία η αύξηση του κεφαλαίου, η οποία σε εκείνο το στάδιο δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί, είχε ήδη επιφέρει αύξηση της χρηματοδότησης σε ΜΜΕ και μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης.

1.1 Το ΕΤΕ

α) Διάρθρωση και αυξήσεις του κεφαλαίου

Το ΕΤΕ ιδρύθηκε το 1994[3] από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), την πρώην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, σήμερα Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Επιτροπή) και δημόσια και ιδιωτικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με εγκεκριμένο κεφάλαιο ύψους 2 δισ. ECU (σήμερα EUR) καταβεβλημένο κατά ποσοστό 20 %. Το 2007, το εγκεκριμένο κεφάλαιο αυξήθηκε σε 3 δισ. EUR. Η Επιτροπή χρησιμοποίησε τα μερίσματα του ΕΤΕ που εισπράχθηκαν κατά την περίοδο 2007 έως 2010 και κάλυψαν το υπόλοιπο από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ούτως ώστε κατέστη δυνατή η διατήρηση της συμμετοχής της ΕΕ στο επίπεδο του 30 %.

Μετά τη δεύτερη αύξηση του κεφαλαίου, η οποία εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 27 Μαΐου 2014, το εγκεκριμένο κεφάλαιο του ΕΤΕ αυξήθηκε στα 4,5 δισ. EUR. Μια πρόταση της Επιτροπής όσον αφορά τη χρήση των μερισμάτων της ΕΕ για την εγγραφή νέων μεριδίων απορρίφθηκε, ωστόσο, για την περίοδο 2014-2017, στον προϋπολογισμό της ΕΕ προβλέφθηκε ποσό έως 178 εκατ. EUR για την εγγραφή έως και 450 νέων μεριδίων. Λόγω αύξησης της αξίας των μεριδίων, αυτό το ποσό επαρκούσε μόνο για την εγγραφή 437 επιπλέον μεριδίων για την ΕΕ[4], με αποτέλεσμα μια ελαφριά μείωση του μεριδίου του ΕΤΕ. Επί του παρόντος, η ΕΤΕπ κατέχει 2 642 μερίδια (58,7 %), η ΕΕ κατέχει 1 337 μερίδια (29,7 %) και τα 32 χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κατέχουν συνολικά 521 μερίδια (11,6 %) από τα μερίδια του ΕΤΕ.

Κύριοι στόχοι της αύξησης του κεφαλαίου το 2014 ήταν οι εξής:

---

[1] Απόφαση αριθ. 562/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, σχετικά με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αύξηση του κεφαλαίου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΕ J 156 της 24.5.2014, σ. 1).

[2] Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Ενδιάμεση έκθεση σχετικά με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αύξηση του κεφαλαίου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων και τη συναφή ενίσχυση της στήριξης των δράσεων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων υπέρ των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 4 της απόφασης αριθ. 562/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, σχετικά με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αύξηση του κεφαλαίου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, COM/2016/0795 final.

[3] Απόφαση 94/375/ΕΚ του Συμβουλίου, της 6ης Ιουνίου 1994, για τη συμμετοχή της Κοινότητας ως μέλους στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΕ L 173 της 7.7.1994, σ. 12).

[4] Τα 437 νέα μερίδια αγοράστηκαν έναντι συνολικού ποσού 177 895 462,23 EUR (η μέση τιμή ανά μερίδιο ανέρχεται σε 408 199,52 EUR).

(1) Ανάπτυξη των κεφαλαιακών αγορών δανειοδότησης ΜΜΕ με σκοπό τη διαφοροποίηση των πηγών ρευστότητας για τράπεζες και εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης που απευθύνονται σε ΜΜΕ·
(2) Ενίσχυση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση στο πλαίσιο του αιτήματος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για ενίσχυση της μοναδικής ικανότητας πιστωτικής ενίσχυσης του ΕΤΕ·
(3) Υποστήριξη της ανάπτυξης του ΕΤΕ ως βασικού επενδυτή στην αγορά κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου και ανάπτυξης·
(4) Ενίσχυση του ρόλου του ΕΤΕ στη μικροχρηματοδότηση και σε επενδύσεις κοινωνικού χαρακτήρα, που επιτρέπουν σημαντικές συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο νέων κοινωνικών επιχειρήσεων και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων·
(5) Εξασφάλιση δυνατότητας επιμερισμού του κινδύνου στις εντολές του ΕΤΕ μέσω συνεπενδύσεων·
(6) Υποστήριξη της βαθμολόγησης ΑΑΑ του ΕΤΕ μέσω της εισφοράς νέων κεφαλαίων και την κατάδειξη του ενισχυόμενου ρόλου του ΕΤΕ στον τομέα της πολιτικής.

β) Επιχειρησιακές δραστηριότητες

Στο πλαίσιο του ρόλου του ως βραχίονα των κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου του ομίλου ΕΤΕπ, το ΕΤΕ στηρίζει τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών ΜΜΕ. Το ΕΤΕ σχεδιάζει, αναπτύσσει και διαθέτει κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου και ανάπτυξης, εγγυήσεις και μέσα μικροχρηματοδότησης στοχευμένα στις ΜΜΕ και στις μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης, ώστε να παρέχει κίνητρα για περαιτέρω επενδύσεις στην Ευρώπη και να ενισχύει τη μόχλευση των δημοσιονομικών πόρων της ΕΕ και των συνεισφορών των κρατών μελών, σε συνεργασία με την Επιτροπή. Στο πλαίσιο αυτό, στηρίζεται σε χρηματοδοτικά μέσα που βασίζονται στην αγορά (τιτλοποίηση, διαφοροποιημένα ταμεία εξυπηρέτησης χρέους κ.λπ.). Το ΕΤΕ προωθεί τους στόχους της ΕΕ για τη στήριξη της καινοτομίας, έρευνας και ανάπτυξης, της επιχειρηματικότητας, της ανάπτυξης και της απασχόλησης και των χωρίς αποκλεισμούς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών διοχετεύοντας τα εν λόγω χρηματοπιστωτικά προϊόντα σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

Το ΕΤΕ δραστηριοποιείται στα κράτη μέλη της ΕΕ, σε υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, και σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών. Επί του παρόντος, διαχειρίζεται περισσότερες από 122 εντολές εκ μέρους κυρίως της Επιτροπής και της ΕΤΕπ. Οι εντολές περιλαμβάνουν επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου και εγγυήσεις ή, σε μικρότερο βαθμό, χρηματοδοτούμενους μηχανισμούς. Το ΕΤΕ διαχειρίζεται επίσης σημαντικούς πόρους στο πλαίσιο εντολών από κράτη μέλη και αρχές που διαχειρίζονται πόρους στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων (ΕΔΕΤ), οργανισμών επενδύσεων σε μερίδια άλλων οργανισμών (funds-of-funds), εταιρειών και ιδιωτικών και δημόσιων ιδρυμάτων, και συνεπενδύει ιδίους πόρους του σε επιχειρηματικές δραστηριότητες κεφαλαιακής συμμετοχής και πίστωσης

γ) Κεφαλαιακές απαιτήσεις και αναμενόμενο επίπεδο πιστοληπτικής ικανότητας

Οι τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας του ΕΤΕ ενέχουν διάφορους κινδύνους, οι οποίοι αντικατοπτρίζονται σε ένα ορισμένο επίπεδο κατανομής των οικονομικών κεφαλαίων που πρέπει να διατεθούν. Το ανώτατο όριο για τις αναλήψεις υποχρεώσεων από ιδίους πόρους στο πλαίσιο εγγυοδοτικών πράξεων αντιστοιχεί στο τριπλάσιο του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Στις 8 Μαρτίου 2017, δυνάμει εξουσιοδότησης από τη Γενική Συνέλευση, το

Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΤΕ αύξησε το ανώτατο όριο των πράξεων απόκτησης συμμετοχών στο μετοχικό κεφάλαιο με ιδίους πόρους του ΕΤΕ από 50 % σε ποσοστό 70 % των ιδίων κεφαλαίων. Η διαχείριση κινδύνου και κεφαλαίου του ΕΤΕ συμβάλλει στη διατήρηση της βαθμολόγησης της πιστοληπτικής του ικανότητας σταθερά με ΑΑΑ, που πρόσφατα επιβεβαιώθηκε από τους κυριότερους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, οι οποίοι τόνισαν ιδίως την αύξηση κεφαλαίου του 2014. Το εύρος των προϊόντων του ΕΤΕ και το γεωγραφικό και τομεακό πεδίο εφαρμογής τους διασφαλίζουν μια μέτρια και βιώσιμη έκθεση στον κίνδυνο

2. ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΤΕ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2014-2018 ΠΟΥ ΥΠΟΒΟΗΘΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

2.1 Επισκόπηση από το δεύτερο τρίμηνο του 2018[5]

Έως τις 30 Ιουνίου 2018, το ΕΤΕ είχε αυξήσει τον όγκο των δραστηριοτήτων του σε ποσοστό άνω του 30 % κατά μέσο όρο ετησίως[6] σε σύγκριση με το 2013. Το ΕΤΕ πραγματοποίησε 1 120 συνδιαλλαγές επενδυτικού όγκου ύψους 44 δισ. EUR. Εξ αυτών, οι 771 συναλλαγές βασίστηκαν στην κεφαλαιακή βάση του ΕΤΕ. Οι εν λόγω συναλλαγές αφορούσαν ιδίους πόρους του ΕΤΕ ύψους 12,1 δισ. EUR, εκ των οποίων επενδύθηκαν περισσότερα από 10 δισ. EUR, παράλληλα με πόρους στο πλαίσιο εντολών που διαχειρίζεται το ΕΤΕ. Η δραστηριότητα του ΕΤΕ αναμένεται να αποδώσει 154 δισ. EUR χρηματοδότησης σε επίπεδο ΜΜΕ και μικρών επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης.

Η ισχυρή κεφαλαιοποίηση που προέκυψε συνέβαλε καθοριστικά στην επιτυχή ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) και υποβοηθά την αύξηση του ΕΤΣΕ (ΕΤΣΕ 2.0) που αποφασίστηκε στο τέλος του 2017. Το ΕΤΕ άντλησε ιδίους πόρους, κινητοποιώντας έως 500 εκατ. EUR, για την επίσπευση της ανάπτυξης του ΕΤΣΕ πριν από την έγκριση της νομοθεσίας για το ΕΤΣΕ 2.0. Στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ 2.0, η εγγύηση του ΕΤΣΕ έχει ανέλθει σε συνολικό ποσό 26 δισ. EUR (και η αναμενόμενη κινητοποιημένη επένδυση από 315 δισ. EUR σε 500 δισ. EUR), ενώ η επενδυτική περίοδος επεκτάθηκε έως το 2020. Επομένως, το ΕΤΕ θα πρέπει να κινητοποιήσει σημαντικούς ιδίους πόρους, παράλληλα με το ΕΤΣΕ, από το 2018 έως το 2020.

2.2 Μετοχικό κεφάλαιο (κεφάλαιο επιχειρηματικού κινδύνου και ανάπτυξης)

Η επιπρόσθετη ικανότητα ανάληψης κινδύνου που προέκυψε από την αύξηση του κεφαλαίου έχει επιτρέψει στο ΕΤΕ να διευρύνει το πεδίο των επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου, από την άποψη τόσο της κλίμακας των επενδύσεων όσο και της ταχύτητας υλοποίησης. Κατά την περίοδο 2014-2018, οι δραστηριότητες μετοχικού κεφαλαίου του ΕΤΕ πέτυχαν μόχλευση χρηματοδότησης άνω των 64 δισ. EUR στο επίπεδο των τελικών αποδεκτών.

α) Πράξεις ΕΤΣΕ/ΚΕΚ που υποβοηθήθηκαν από την αύξηση κεφαλαίου

Τα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου (ΚΕΚ) της ΕΤΕπ παρείχαν στο ΕΤΕ τη δυνατότητα να συνεχίσει να εφαρμόζει τη στρατηγική του αναφορικά με το μετοχικό κεφάλαιο στους τομείς των κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου και ανάπτυξης, επί διάστημα μεγαλύτερο

[5] Τελευταία διαθέσιμα στοιχεία που δημοσιεύθηκαν από το ΕΤΕ.
[6] Σύνθετος ρυθμός ετήσιας ανάπτυξης (CAGR) βάσει του όγκου για το τέλος του 2017.

των 18 ετών, και επέτρεψαν αυξημένες επενδύσεις μέσω υβριδικών μορφών χρηματοδότησης με δανειακά - μετοχικά κεφάλαια Το ΕΤΕ επενδύει ιδίους πόρους παράλληλα με πόρους από εντολές. Τον Ιούλιο του 2015, το ΕΤΕ αύξησε τους πόρους σε ΚΕΚ κατά 2,5 δισ. EUR (φτάνοντας τα 9,5 δισ. EUR) στο πλαίσιο του σκέλους του ΕΤΣΕ για τις ΜΜΕ για ιδιωτικές επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου και επενδύσεις μεταφοράς τεχνολογίας σε ΜΜΕ και μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Στα τέλη του 2015, οι αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ ανήλθαν σε 1,4 δισ. EUR σε 45 ταμεία. Η χρηματοδότηση που προέκυψε έφτασε τα 8,1 δισ. EUR και αναμένεται να αγγίξει τα 14,6 δισ. EUR κινητοποιημένων επενδύσεων στο επίπεδο των τελικών αποδεκτών (δείκτης μόχλευσης σχεδόν 1:11).

Ο ενδιάμεσος μηχανισμός συνεπένδυσης (Mezzanine Co-Investment Facility - MCIF) στο πλαίσιο της εντολής ΚΕΚ είναι ένας υβριδικός μηχανισμός με δανειακά και μετοχικά κεφάλαια ύψους 101 εκατ. EUR. Επέτρεψε στο ΕΤΕ να προβεί σε συνεπενδύσεις σε εταιρείες-στόχους παράλληλα με κεφάλαια ενδιάμεσης χρηματοδότησης. Έως τον Ιούνιο του 2018, οι αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο του MCIF ανήλθαν σε 98 εκατ. EUR (εκ των οποίων 5 εκατ. EUR από ιδίους πόρους του ΕΤΕ), και οδήγησαν στην ευρύτερη αξιοποίηση λύσεων για συνεπενδύσεις και στην αντιμετώπιση των εντοπισθεισών αδυναμιών αναφορικά με την άντληση κεφαλαίων. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου 2014 - Ιουνίου 2018, το ΕΤΕ δέσμευσε 9,9 δισ. EUR σε υποκείμενα κεφάλαια στο πλαίσιο των ΚΕΚ, περιλαμβανομένων 437 εκατ. EUR από ιδίους πόρους.

β) Προϊόν μετοχικού κεφαλαίου SMEW (σκέλος για τις ΜΜΕ) στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ

Τον Ιούλιο του 2016 το ΕΤΕ, η ΕΤΕπ και η Επιτροπή εγκαινίασαν το προϊόν μετοχικού κεφαλαίου SMEW στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ, του οποίου η συνολική επενδυτική ικανότητα ύψους 2 071 εκατ. EUR επικεντρώνεται σε επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου, καλύπτοντας μεγάλο φάσμα χρηματοδοτικών αναγκών και όρων χορήγησης (κοινές επενδύσεις, μεταφορά τεχνολογίας, οργανισμοί επενδύσεων σε μερίδια άλλων οργανισμών (funds-of-funds), κοινωνικός αντίκτυπος κ.λπ.). Το προϊόν έχει δύο υπο-σκέλη, το υπο-σκέλος της ανάπτυξης/επέκτασης και το υπο-σκέλος των επενδύσεων σε πρώιμο στάδιο. Μια πλατφόρμα συνεργασίας επιτρέπει σε εθνικές τράπεζες και ιδρύματα προώθησης να αντιστοιχίζουν τον συνολικό προϋπολογισμό για επενδύσεις στο πλαίσιο του προϊόντος μετοχικού κεφαλαίου SMEW του ΕΤΣΕ. Κατά την περίοδο Ιουλίου 2016 - Ιουνίου 2018, το ΕΤΕ δέσμευσε 1 δισ. EUR στο πλαίσιο του προϊόντος μετοχικού κεφαλαίου SMEW του ΕΤΣΕ, περιλαμβανομένων 177 εκατ. EUR από ιδίους πόρους

γ) Επιμερισμός κινδύνου του ΕΤΕ στο πλαίσιο εντολών της ΕΕ - το ενιαίο χρηματοπιστωτικό εργαλείο της ΕΕ για τη χρηματοδότηση μετοχικών κεφαλαίων

Στο ενιαίο χρηματοπιστωτικό εργαλείο της ΕΕ για τη χρηματοδότηση μετοχικών κεφαλαίων, οι δημοσιονομικοί πόροι της ΕΕ αναπτύσσονται παράλληλα με τους ιδίους πόρους του ΕΤΕ. Αυτό περιλαμβάνει τον μηχανισμό μετοχικού κεφαλαίου για την ανάπτυξη COSME (COSME EFG) και το μέσο InnovFin – Επιχειρηματικά κεφάλαια για ΜΜΕ (μηχανισμός μετοχικού κεφαλαίου για την έρευνα και καινοτομία InnovFin) στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», το οποίο επίσης καλύπτει μια πιλοτική πρωτοβουλία για επιχειρηματικούς αγγέλους.

Στο πλαίσιο του COSME EFG, το ΕΤΕ επενδύει σε ταμεία που παρέχουν κεφαλαιακή και ενδιάμεση χρηματοδότηση σε ΜΜΕ που βρίσκονται σε στάδιο επέκτασης και ανάπτυξης και διαθέτουν υψηλό δυναμικό ανάπτυξης, ιδίως ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται διασυνοριακά. Έως τον Ιούνιο του 2018 είχαν υπογραφεί 13 επενδύσεις στο πλαίσιο του μηχανισμού EFG,

που οδήγησαν σε σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων ύψους 160 εκατ. EUR, εκ των οποίων 8 εκατ. EUR προήλθαν από ιδίους πόρους του ΕΠΕ.

Μέσω του μηχανισμού μετοχικού κεφαλαίου για την έρευνα και καινοτομία InnovFin, το ΕΤΕ στοχεύει σε επενδύσεις στη μεταφορά τεχνολογίας, σε επιχειρηματικούς αγγέλους, σε εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου και σε οργανισμούς επενδύσεων σε μερίδια άλλων οργανισμών (fund-of-funds) που παρέχουν μετοχικό κεφάλαιο για εταιρείες σε πρώιμο στάδιο που βρίσκονται σε πολύ αρχική φάση, σε φάση ίδρυσης και σε φάση έναρξης και οι οποίες ενδεχομένως δεν έχουν ακόμη παραγάγει έσοδα. Επιτυγχάνει μόχλευση σχεδόν 3 δισ. EUR για επιχειρήσεις σε κράτη μέλη και συνδεδεμένες χώρες του προγράμματος «Ορίζων 2020».

Στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ, δημιουργήθηκε ένα δομημένο χρηματοοικονομικό προϊόν για επενδύσεις σε πρώιμο στάδιο (υπο-σκέλος 2). Αυτό το προϊόν συνδυάζει 458 εκατ. EUR από τον μηχανισμό μετοχικού κεφαλαίου για την έρευνα και καινοτομία InnovFin της ΕΕ με ανάληψη υποχρεώσεων 270 εκατ. EUR και επωφελείται από την εγγύηση της ΕΕ υπό το ΕΤΣΕ και με ανάληψη υποχρεώσεων 290 εκατ. EUR στο πλαίσιο ιδίων πόρων του ΕΤΕ (το σύνολο όλων αυτών των πόρων αναφέρεται ως μηχανισμός IFE για πρώιμο στάδιο - IFE Facility for Early Stage). Έως τον Ιούνιο του 2018, το ΕΤΕ δέσμευσε συνολικό ποσό ύψους 539 εκατ. EUR σε 29 μετοχικά κεφάλαια, εκ των οποίων 153 εκατ. EUR αντιστοιχούσαν σε ιδίους πόρους του ΕΤΕ.

δ) Επιμερισμός κινδύνου του ΕΤΕ στο πλαίσιο συνδυασμού εντολών της ΕΕ και του προϊόντος μετοχικού κεφαλαίου του ΕΤΣΕ

Το 2016, το ΕΤΕ εγκαινίασε το Πανευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων σε Επενδυτικά Ταμεία Υψηλού Επιχειρηματικού Κινδύνου (Pan-European Venture Capital Fund of Funds - VC FoF) για επενδύσεις σε ιδιωτικού τομέα και με γνώμονα την αγορά πανευρωπαϊκά ταμεία επενδύσεων σε επενδυτικά ταμεία υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου, χρησιμοποιώντας ίδιους πόρους του ΕΤΕ με τον μηχανισμό μετοχικού κεφαλαίου για την ανάπτυξη COSME, τα υπο-σκέλη 1 και 2 των προϊόντων μετοχικού κεφαλαίου SMEW στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ, γνωστών επίσης ως IFE Facility for Early Stage (συνδυασμός του μηχανισμού μετοχικού κεφαλαίου InnovFin στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», του μέσου μετοχικού κεφαλαίου του ΕΤΣΕ και των ιδίων πόρων του ΕΤΕ). Το ΕΤΕ στοχεύει σε επενδύσεις σε επιλέξιμα VC FoF για το συνολικό ποσό των 410 εκατ. EUR, εκ των οποίων 67,5 εκατ. EUR από ίδιους πόρους του ΕΤΕ. Από τον Οκτώβριο του 2018, έχουν υπογραφεί 2 συμφωνίες με διαχειριστές VC FoF, ενώ βρίσκονται σε εξέλιξη διαπραγματεύσεις για 4 ακόμη συμφωνίες.

ε) Ανάπτυξη επενδύσεων κοινωνικού χαρακτήρα: μηχανισμός επιτάχυνσης κοινωνικού αντίκτυπου (Social Impact Accelerator – SIA)

Ο SIA είναι μια πρωτοβουλία του ΕΤΕ που ξεκίνησε το 2013 στο πλαίσιο της στρατηγικής επενδύσεων κοινωνικού χαρακτήρα του ομίλου ΕΤΕπ, με σκοπό την επίτευξη του στόχου πολιτικής της ΕΕ για την καθιέρωση βιώσιμης αγοράς χρηματοδότησης για την κοινωνική επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη. Ο SIA είναι ένας οργανισμός επενδύσεων σε μερίδια άλλων οργανισμών (fund-of-funds) που αποσκοπεί στη δημιουργία χαρτοφυλακίου επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου σε ταμεία κοινωνικού αντίκτυπου. Προωθεί την κοινωνική ένταξη, παρέχει εναλλακτικούς πόρους απασχόλησης για περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες, συνεισφέρει στην ανάπτυξη και διασφαλίζει ευρεία γκάμα επιλογών χρηματοδότησης, όπως δανειακά μέσα ή υβριδικού τύπου δανειακά μέσα/μέσα μετοχικού κεφαλαίου.

Ο SIA επωφελείται από χρηματοδότηση ύψους 180 εκατ. EUR στο πλαίσιο του μέσου χρηματοδότησης κοινωνικού χαρακτήρα (Social Impact Finance Instrument) που εντάσσεται στην EREM, η οποία συνιστά εντολή της ΕΤΕπ. Οι συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων για τον SIA ανήλθαν σε 243 εκατ. EUR στο τελικό κλείσιμο τον Ιούλιο του 2015, με επιπρόσθετες επενδύσεις από τα ΚΕΚ (48 εκατ. EUR), τους ιδίους πόρους του ΕΤΕ (11,5 εκατ. EUR) και άλλους τέσσερις επενδυτές (1 εκατ. EUR έκαστος): τη Βουλγαρική Τράπεζα Ανάπτυξης, το φινλανδικό ταμείο για την καινοτομία Sitra, τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό Crédit Coopératif και το επενδυτικό ταμείο DB Impact Investment Fund I (Deutsche Bank).

στ) Επέκταση σε περιφερειακό επίπεδο

Το ΕΤΕ έχει επεκτείνει το εύρος του περιφερειακού μετοχικού κεφαλαίου. Σήμερα, διαχειρίζεται 42 περιφερειακούς οργανισμούς επενδύσεων σε μερίδια άλλων οργανισμών (funds-of-funds), συσσωρεύοντας αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 6,3 δισ. EUR. Το 2016, το ΕΤΕ και οι περιφερειακοί εταίροι του ίδρυσαν δύο οργανισμούς επενδύσεων σε μερίδια άλλων οργανισμών, που απευθύνονταν κυρίως στην Εσθονία (60 εκατ. EUR) και τη Σουηδία (582 εκατ. SEK, ήτοι περίπου 60,5 εκατ. EUR) και συνδύαζαν ΕΔΕΤ και πόρους SMEW στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ. Κατά τη διάρκεια του 2016, το ΕΤΕ και οι περιφερειακοί εταίροι του ίδρυσαν έναν οργανισμό επενδύσεων σε μερίδια άλλων οργανισμών στην Ελλάδα (260 εκατ. EUR) με πόρους ΚΕΚ και ΕΔΕΤ (αναμενόμενη μόχλευση ύψους 326 εκατ. EUR), καθώς και άλλους οργανισμούς επενδύσεων σε μερίδια άλλων οργανισμών στις Κάτω Χώρες (200 εκατ. EUR), τη Γερμανία (400 εκατ. EUR) και την Τουρκία (200 εκατ. EUR). Το 2017, το ΕΤΕ και οι περιφερειακοί εταίροι του ίδρυσαν οκτώ οργανισμούς επενδύσεων σε μερίδια άλλων οργανισμών, που απευθύνονται κυρίως στη Ρουμανία (84 εκατ. EUR), την Τσεχική Δημοκρατία (50 εκατ. EUR), την Ιταλία (41 εκατ. EUR), τη Φινλανδία (30 εκατ. EUR) και την Κεντρική Ευρώπη (106 εκατ. EUR).

Το ΕΤΕ έχει δρομολογήσει σειρά προγραμμάτων συνεπενδύσεων, όπως το πρόγραμμα Scottish-European Growth Co-Investment Programme, στο οποίο το ΕΤΕ και το ταμείο Scottish Enterprise έχουν συνεισφέρει χρηματοδοτική ενίσχυση 50 εκατ. GBP ή το πρόγραμμα Dutch Growth Co-Investment Programme, στο οποίο το ΕΤΕ και ο οργανισμός επενδύσεων των Κάτω Χωρών (Netherlands Investment Agency) έχουν συνεισφέρει χρηματοδοτική ενίσχυση 50 εκατ. EUR.

Επίσης, το ΕΤΕ επέκτεινε τις δραστηριότητές του στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «ευρωπαϊκό ταμείο επιχειρηματικών αγγέλων» (ETEA) που δρομολογήθηκε το 2012. Υπό το ETEA, το ΕΤΕ επενδύει από κοινού με επιχειρηματικούς αγγέλους και άλλους μη θεσμικούς επενδυτές σε καινοτόμες εταιρείες που βρίσκονται σε πολύ αρχική φάση, σε πρώιμο στάδιο ή σε στάδιο ανάπτυξης. Η πρωτοβουλία ETEA καλύπτει σήμερα την Αυστρία, τη Γερμανία, την Ιρλανδία, τις Κάτω Χώρες, την Ισπανία, τη Δανία και τη Φινλανδία. Στο τέλος του Ιουνίου 2018, η πρωτοβουλία ETEA είχε όγκο ύψους 392 εκατ. EUR, εκ των οποίων τουλάχιστον 38 εκατ. EUR πρόκειται να δεσμευτούν από ιδίους πόρους του ΕΤΕ.

ζ) AMUF (Ταμείο διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού τύπου «ομπρέλα»)

Το 2017, το ΕΤΕ εγκαινίασε το ταμείο διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού τύπου «ομπρέλα» (AMUF), το οποίο επί του παρόντος αποτελείται από τρία τμήματα. Ευρωπαϊκό κεφάλαιο ανάπτυξης (European Growth Capital), Ευρωπαϊκό επιχειρηματικό κεφάλαιο για την τεχνολογία (European Technology Venture Capital) και Ευρωπαϊκό επιχειρηματικό κεφάλαιο για τις βιολογικές επιστήμες (European Life Sciences Venture Capital).

Το AMUF αυξάνει το ύψος των κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου που διατίθεται για την επενδυτική δραστηριότητα στην Ευρώπη, προσελκύοντας νέους θεσμικούς επενδυτές για τις ευρωπαϊκές αγορές ιδιωτικών μετοχικών και επιχειρηματικών κεφαλαίων. Το ΕΤΕ έχει αναλάβει να επενδύσει περίπου 2,5 % του συνολικού κεφαλαίου που είναι δεσμευμένο από τους άλλους επενδυτές. Στο τέλος Ιουνίου του 2018, τρεις επενδυτές είχαν δεσμεύσει συνολικά 345 εκατ. EUR. Η περίοδος εγγραφής για την άντληση κεφαλαίων λήγει το 2019 με μέγιστο μέγεθος-στόχο ταμείου τα 2 δισ. EUR, εκ τω οποίων το ΕΤΕ αναμένεται να δεσμεύσει έως και 50 εκατ. EUR από ιδίους πόρους.

2.3. Χρέος (εγγυήσεις, τιτλοποίηση και μικροχρηματοδότηση)

Παράλληλα με τις νέες εντολές που τέθηκαν σε εφαρμογή την περίοδο 2014-2018 και βασίζονταν αποκλειστικά σε πόρους εντολών, κινήθηκε μεγάλος αριθμός εντολών επικεντρωμένων στον δανεισμό με συνεπενδύσεις του ΕΤΕ και/ή επιμερισμό του κινδύνου με αυτό. Επιπροσθέτως, το ΕΤΕ προωθεί δραστηριότητες ιδίου κινδύνου σε πράξεις πιστωτικής ενίσχυσης. Ο μοχλευμένος όγκος δανείων σε ΜΜΕ που χορήγησαν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν σε προϊόντα πίστωσης του ΕΤΕ κατά την περίοδο 2014-2018 εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 85 δισ. EUR.

α) Εντολή περί ενίσχυσης κινδύνου (EREM) της ΕΤΕπ

Η EREM υπεγράφη ανάμεσα στην ΕΤΕπ και το ΕΤΕ τον Μάρτιο του 2014, με σκοπό τη στήριξη της μειωμένης χρηματοδότησης των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων με επιπρόσθετα εγγυητικά, χρεωστικά και συμμετοχικά μέσα. Έχουν συνολικά εγγραφεί 6 δισ. EUR, εκ των οποίων 4 δισ. EUR από την ΕΤΕπ και έως 2 δισ. EUR από το ΕΤΕ. Η περίοδος επενδύσεων της εντολής EREM θα ολοκληρωθεί στο τέλος του 2018. Τα προϊόντα/σκέλη της EREM ενίσχυσαν υφιστάμενες δραστηριότητες ή προώθησαν εναλλακτικά εργαλεία χρηματοδότησης, ούτως ώστε να ανταποκρίνονται σε νέες ανάγκες της αγοράς.

- **Η πιστωτική ενίσχυση ABS (EREM ABS CE)** αύξησε την ικανότητα σε τμήματα τίτλων ενδιάμεσης εξασφάλισης προερχόμενων από τιτλοποίηση, με αποτέλεσμα να ελευθερώνονται πόροι ώστε τα μεταβιβάζοντα ιδρύματα να δύνανται να δανειοδοτούν ΜΜΕ και μικρές εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Στο πλαίσιο της δραστηριότητάς του έχουν υπογραφεί περισσότερα από 855 εκατ. EUR, εκ των οποίων 291 εκατ. EUR από ιδίους πόρους του ΕΤΕ. Ο μοχλευμένος όγκος του επιπρόσθετου δανεισμού σε ΜΜΕ που έχει αναληφθεί από μεταβιβάζοντα ιδρύματα εκτιμάται ότι αγγίζει τα 5 δισ. EUR·

- **Οι συνεταιριστικές τράπεζες και τα μικρότερα ιδρύματα στο πλαίσιο της EREM** διεύρυναν τη βάση του ομίλου ΕΤΕπ σε διαμεσολαβητές, συγκεκριμένα μικρές συνεταιριστικές τράπεζες και άλλα μικρότερα ιδρύματα που εστιάζουν ειδικά σε μικρότερες ΜΜΕ και νεοφυείς επιχειρήσεις. Σε αντάλλαγμα, τα μεταβιβάζοντα ιδρύματα είχαν υποχρέωση να χρησιμοποιούν τους πόρους που απελευθερώνονται για τη δανειοδότηση των ΜΜΕ· Το ΕΤΕ πραγματοποίησε 16 δανειακές συναλλαγές συνολικού ύψους 153 εκατ. EUR, εκ των οποίων 7,7 εκατ. EUR από ιδίους πόρους του ΕΤΕ.

- **Ταμεία δανειοδοτήσεων της EREM** – ένα νέο τμήμα που ενσωμάτωσε το ΕΤΕ με στόχο την ευρύτερη διαθεσιμότητα δανειακής χρηματοδότησης για ΜΜΕ και μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης πέραν των παραδοσιακών τραπεζικών διαύλων. Σχεδόν 57 εκατ. EUR των ιδίων πόρων του ΕΤΕ έχουν αναληφθεί σε 26 συναλλαγές, για αθροιστικό όγκο επενδύσεων 1 135 εκατ. EUR.

• **Η πρωτοβουλία EREM-SME** προβλέπει ότι το ΕΤΕ πρέπει να συμμετέχει με ιδίους πόρους παράλληλα με τη χρηματοδότηση που διαθέτει η ΕΤΕπ. Έως 159 εκατ. EUR των ιδίων πόρων του ΕΤΕ έχουν αναληφθεί σε 67 συναλλαγές, για αθροιστικό όγκο επενδύσεων 4,3 δισ. EUR.

β) Κεφαλαιακές εισφορές του ΕΤΕ στον μηχανισμό εγγυήσεων InnovFin για ΜΜΕ (SMEG)

Από το 2014 και μετά, το ΕΤΕ πρόσφερε εγγυήσεις χωρίς ανώτατο όριο ή αντεγγυήσεις σε χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές, επιτρέποντάς τους να παρέχουν χρηματοδότηση με δανεισμό υπό ευνοϊκούς όρους σε καινοτόμες ΜΜΕ και μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης, τόσο σε κράτη μέλη όσο και σε συνδεδεμένες χώρες.

Από το 2014 έως τον Ιούνιο του 2018, έχουν υπογραφεί 1,8 δισ. EUR από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και 7,2 δισ. EUR από την έκθεση του ΕΤΕ, με αποτέλεσμα να επιτραπεί η διάθεση18 δισ. EUR για τη χρηματοδότηση καινοτόμων επιχειρήσεων μέσω δανεισμού και να κινητοποιηθούν επενδύσεις ύψους περίπου 26 δισ. EUR. Το ΕΤΕ πραγματοποίησε 177 συναλλαγές με εγγύηση, συνολικού ύψους 9 δισ. EUR, εκ των οποίων οι 139 υποστηρίχτηκαν από το ΕΤΣΕ με 7,6 δισ. EUR σε συνολικές υπογραφές. Στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ 2.0 και του σκέλους του ΕΤΣΕ για τις ΜΜΕ, προβλέπεται προσαύξηση του μηχανισμού InnovFin SMEG κατά περίπου 220 εκατ. EUR. Πόροι του ΕΤΕ ύψους έως 1 760 εκατ. EUR πρόκειται να συνδυαστούν με το ΕΤΣΕ 2.0 και με μια συνεισφορά του προϋπολογισμού της ΕΕ, ώστε να καλυφθεί συνολικός όγκος εγγυήσεων ύψους έως 2 200 εκατ. EUR κατά την περίοδο 2017-2022.

γ) Στήριξη της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ από το ΕΤΕ

Η πρωτοβουλία της Επιτροπής και του ομίλου ΕΤΕπ για τις ΜΜΕ τονώνει τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ παρέχοντας μερική κάλυψη του κινδύνου για χαρτοφυλάκια δανείων προς ΜΜΕ από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα προέλευσης. Τα ΕΔΕΤ καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος των ταμείων της ΕΕ που περιλαμβάνουν τη συνεισφορά μέσων σε επίπεδο ΕΕ (COSME και/ή «Ορίζων 2020»), με συγχρηματοδότηση από ιδίους πόρους της ΕΤΕπ και του ΕΤΕ. Το ΕΤΕ παρέχει σε επιλεγμένους χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές ένα μέσο εγγύησης χαρτοφυλακίου χωρίς ανώτατο όριο ή ένα μέσο τιτλοποίησης. Η συνεπακόλουθη προστασία από ζημίες και η δυνητική κεφαλαιακή διευκόλυνση επιτρέπει στους χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές να παρέχουν στις ΜΜΕ δάνεια, χρηματοδοτική μίσθωση και/ή εγγυήσεις υπό ευνοϊκούς όρους. Η πρωτοβουλία ΜΜΕ καλύπτει την Ισπανία, τη Βουλγαρία, τη Φινλανδία, τη Μάλτα, την Ιταλία και τη Ρουμανία. Περίπου 1,2 δισ. EUR από πόρους των ΕΔΕΤ έχουν εκχωρηθεί στο ΕΤΕ, σε συνδυασμό με αναμενόμενη ανάληψη υποχρεώσεων ύψους έως 4,1 δισ. EUR από την ΕΤΕπ και 215 εκατ. EUR από ιδίους πόρους του ΕΤΕ.

δ) Στήριξη του χρηματοδοτικού μέσου Agri Italy Platform από το ΕΤΕ

Το Agri Italy Platform που ιδρύθηκε από το ΕΤΕ, σε συνεργασία με τις ιταλικές περιφέρειες Calabria, Campania, Emilia Romagna, Piemonte, Puglia, Veneto, Umbria και Toscana, είναι ένα πολυπεριφερειακό χρηματοδοτικό μέσο πίστωσης νέας γενιάς που επιδιώκει να παρέχει καλύτερη πρόσβαση στη χρηματοδότηση προς όφελος των τελικών αποδεκτών στον γεωργικό και αγροτοβιομηχανικό τομέα. Το ΕΤΕ συμμετέχει με ιδίους πόρους παράλληλα με τη χρηματοδότηση που διατίθεται από τις ιταλικές περιφέρειες. Επί του παρόντος έχουν συνολικά εγγραφεί 64 εκατ. EUR από το ΕΤΕ για το μέσο Agri Italy Platform.

ε) Αυξημένες δραστηριότητες τιτλοποίησης ΜΜΕ με ιδίους πόρους του ΕΤΕ

Με τις συναλλαγές τιτλοποιήσεων, το ΕΤΕ επιδιώκει να παρέχει πιστωτική ενίσχυση που επιτρέπει στα μεταβιβάζοντα ιδρύματα να διευρύνουν τις πηγές χρηματοδότησής τους και να επιτυγχάνουν οικονομική και κανονιστική κεφαλαιακή διευκόλυνση μέσω της μεταφοράς πιστωτικού κινδύνου και, ως εκ τούτου, να τους δίνει τη δυνατότητα να αναλαμβάνουν περαιτέρω δανεισμό σε ΜΜΕ. Από το 2014, οι προσπάθειες του ΕΤΕ για την τόνωση της τιτλοποίησης των ΜΜΕ έχουν οδηγήσει σε υπογεγραμμένες εγγυήσεις ύψους 15 δισ. EUR. Η γεωγραφική κάλυψη έχει επεκταθεί σε 11 χώρες. Ο μοχλευμένος όγκος επιπρόσθετου δανεισμού σε ΜΜΕ που έχει αναληφθεί από μεταβιβάζοντα ιδρύματα εκτιμάται ότι αγγίζει τα 28 δισ. EUR Συνολικά, η δραστηριότητα των ΕΤΕ για την τιτλοποίηση ΜΜΕ έχει κινητοποιήσει περισσότερα από 3 δισ. EUR από ιδίους πόρους του ΕΤΕ κατά την ίδια χρονική περίοδο.

Η πρωτοβουλία EREM ABS CE του ΕΤΕ υποστήριξε επίσης τμήματα τίτλων ενδιάμεσης εξασφάλισης σε συναλλαγές τιτλοποίησης βασισμένες σε ΜΜΕ/μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης, περιλαμβανομένων συνθετικών και πραγματικών συναλλαγών πωλήσεων. Το ΕΤΕ χρησιμοποίησε 391 εκατ. EUR από ιδίους πόρους για την αγορά τμημάτων υψηλότερης εξασφάλισης στο πλαίσιο ενός προϊόντος άμεσων επενδύσεων σε τίτλους ΜΜΕ προερχόμενους από τιτλοποίηση και σε καλυμμένες συναλλαγές ομολόγων.

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΤΕ ΜΕ ΓΝΩΜΟΝΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

3.1 Επιπρόσθετες μελλοντικές δραστηριότητες

Το ΕΤΕ επιδιώκει διαρκώς να καλύπτει τα νέα κενά που εντοπίζονται στην αγορά όσον αφορά τη χρηματοδότηση ευρωπαϊκών ΜΜΕ και μικρών επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης.

α) Επιπρόσθετες δραστηριότητες μετοχικού κεφαλαίου

i) Προσαύξηση του προϊόντος μετοχικού κεφαλαίου SMEW στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ

Λαμβανομένης υπόψη της επιτυχούς ανάπτυξης του προϊόντος μετοχικού κεφαλαίου SMEW στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ, προβλέπεται προσαύξηση του προϊόντος μετοχικού κεφαλαίου SMEW στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ κατά 1,37 δισ. EUR, περιλαμβανομένων 1 δισ. EUR για το υποσκέλος 1 και 0,37 δισ. EUR για τον μηχανισμό IFE Facility for Early Stage, με το ΕΤΕ να επενδύει έως 155 εκατ. EUR των ιδίων πόρων του στο προϊόν αυτό.

ii) Προσαύξηση των ΚΕΚ στο προϊόν μετοχικού κεφαλαίου SMEW στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ

Επιπλέον της προσαύξησης του προϊόντος μετοχικού κεφαλαίου SMEW στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ, τα ΚΕΚ θα επωφεληθούν από ένα συμπληρωματικό ποσό ύψους 1 579 εκατ. EUR για την επέκταση του προϊόντος μετοχικού κεφαλαίου SMEW στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ, εκ των οποίων σχεδόν 79 εκατ. EUR από ιδίους πόρους του ΕΤΕ.

β) Επιπρόσθετες δανειακές δραστηριότητες

Χρηματοδοτούμενοι μηχανισμοί για μικροχρηματοδότηση (EaSI)

Στο πλαίσιο του προγράμματος της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία (EaSI), η Επιτροπή και ο όμιλος ΕΤΕπ σχεδιάζουν την υποκατάσταση της εντολής εγγυήσεων με έναν μηχανισμό που θα παρέχει προνομιούχα και μειωμένης εξασφάλισης δάνεια σε ιδρύματα μικροχρηματοδότησης και κοινωνικής επιχειρηματικότητας τα οποία, με τη σειρά τους, θα χορηγούν χρηματοδότηση σε πολύ μικρές επιχειρήσεις και σε κοινωνικές επιχειρήσεις. Ίδιοι πόροι του ΕΤΕ ύψους έως 28,5 εκατ. EUR πρόκειται να κινητοποιηθούν, παράλληλα με πόρους της ΕΤΕπ και της πρωτοβουλίας EaSI, ώστε να επιτευχθεί αναμενόμενος αθροιστικός όγκος 200 εκατ. EUR.

3.2 Αντίκτυπος στην ανάλωση κεφαλαίου του ΕΤΕ

α) Ανάλωση κεφαλαίου

i) Μετοχικό κεφάλαιο

Οι αναλήψεις υποχρεώσεων από ιδίους πόρους του ΕΤΕ στον τομέα της συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο έχουν ανώτατο όριο. Από τον Ιούνιο του 2018, το ανώτατο όριο είναι 1,4 δισ. EUR. Για τις συνολικές καθαρές αναλήψεις υποχρεώσεων σε ιδιωτικά μετοχικά κεφάλαια ύψους 1,1 δισ. EUR χρησιμοποιήθηκε ποσοστό 78 % του ανώτατου ορίου.

ii) Εγγυήσεις

Στα τέλη του Σεπτεμβρίου του 2013, η έκθεση του ΕΤΕ από πράξεις εγγυήσεων ιδίου κινδύνου ανήλθε σε 2,9 δισ. EUR, ποσό που συνεπάγετο περιθώριο 6,1 δισ. EUR για τέτοιες συναλλαγές Ο αυξημένος όγκος των εγγυήσεων στις επιχειρήσεις από το 2014 έως τα τέλη Ιουνίου του 2018 υπερδιπλασίασε την έκθεση του ΕΤΕ στα 8 δισ. EUR έναντι του ανώτατου ορίου των 13,5 δισ. EUR.

β) Βελτιστοποίηση της χρήσης κεφαλαίου

Η υψηλότερη από το αναμενόμενο αύξηση στους όγκους εργασιών κατέστη δυνατή χάρη στην υψηλότερη κατανομή του κεφαλαίου του ΕΤΕ. Το ΕΤΕ διαχειρίζεται ενεργά τα κεφάλαιά του κατά τρόπο ώστε να διευκολύνεται η περαιτέρω αναμενόμενη ανάπτυξη έως το 2020. Εφαρμόζονται διαφορετικά μέτρα για τον περιορισμό της ανάλωσης του κεφαλαίου του ΕΤΕ, περιλαμβανομένης της ενεργότερης διαχείρισης του χαρτοφυλακίου, ιδίως στον τομέα του μετοχικού κεφαλαίου.

γ) Μελλοντικές κεφαλαιακές ανάγκες

Το ΕΤΕ εκτιμά ότι έως το τέλος του 2020, το κατανεμηθέν σε αυτό κεφάλαιο θα έχει πλήρως χρησιμοποιηθεί, καθώς και ότι μια συνέχιση και επέκταση της συνεισφοράς του στην επιδίωξη των στόχων πολιτικής της ΕΕ κατά τη διάρκεια του επόμενου ΠΔΠ θα απαιτήσει την περαιτέρω αύξηση του κεφαλαίου του. Εκτιμά ότι η αύξηση κεφαλαίου ύψους 3~3,5 δισ. EUR θα είναι αναγκαία εφόσον πρόκειται να επιτευχθούν στόχοι της τάξεως των 100 δισ. EUR για επενδύσεις στην Ευρώπη κατά τη διάρκεια του επόμενου ΠΔΠ. Τέτοιες επενδύσεις θα μπορούσαν να κινητοποιήσουν πάνω από 1 τρισ. EUR επενδύσεων στην πραγματική οικονομία κατά την ίδια περίοδο.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η αύξηση κεφαλαίου του 2014 έχει επιφέρει σημαντικά μεγαλύτερη αύξηση της χρηματοδότησης σε ΜΜΕ και μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Χάρη στην αύξηση του κεφαλαίου δημιουργήθηκε πρόσθετη ικανότητα ανάληψης κινδύνου, επιτρέποντας μεγαλύτερη και ταχύτερη ανάπτυξη των επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου σε ΜΜΕ, με αποτέλεσμα να σημειωθεί ουσιαστική μόχλευση του κεφαλαίου του ΕΤΕ. Η αύξηση τόνωσε τη δραστηριότητα ιδίου κινδύνου του ΕΤΕ σε πράξεις πιστωτικής ενίσχυσης, ιδιαίτερα αναφορικά με τιτλοποιήσεις και εγγυήσεις, κινητοποιώντας με τον τρόπο αυτό την ιδιωτική χρηματοδότηση και ενισχύοντας την πρόσβαση για τις ΜΜΕ. Η συμμετοχή της ΕΕ ύψους 178 εκατ. EUR στην αύξηση κεφαλαίου του 2014 ήταν απαραίτητη ώστε να ενισχυθεί το ΕΤΕ και να του δοθεί η δυνατότητα να επιτύχει απτά αποτελέσματα για τις ΜΜΕ της Ευρώπης.

Κυρίως, επέτρεψε στο ΕΤΕ να σημειώσει αξιοσημείωτη επιτυχία στο σκέλος για τις ΜΜΕ του ΕΤΣΕ όσον αφορά τους επιπρόσθετους όγκους χρηματοδότησης προς τις ΜΜΕ, που συνέβαλαν σημαντικά ώστε το ΕΤΣΕ να υπερβεί κατά 20 δισ. EUR τον αρχικό στόχο των 315 δισ. EUR για επενδύσεις που κινητοποιήθηκαν έως τα μέσα του 2018.

Αναμένεται ότι το ΕΤΕ θα υπερβεί τις αρχικές προσδοκίες που είχαν οδηγήσει στην κεφαλαιακή αύξηση του 2014. Ως εκ τούτου, έως το τέλος Ιουνίου του 2018, το ΕΤΕ είχε δεσμεύσει σχεδόν 30 % περισσότερους πόρους (44 δισ. EUR), σε σχέση με τις προβλέψεις του 2014 (34 δισ. EUR) προς όφελος περισσότερων από 547 000 ΜΜΕ και άλλων τελικών αποδεκτών, υποστηρίζοντας περισσότερες από 4 εκατ. θέσεις εργασίας. Έως το τέλος του 2020, αναμένεται δέσμευση επιπρόσθετου ποσού ύψους 26 δισ. EUR, με αποτέλεσμα οι συνολικές δεσμεύσεις σε 7 έτη να ανέρχονται σε 70 δισ. EUR και ταυτόχρονα να επιτυγχάνεται μόχλευση χρηματοδότησης στην πραγματική οικονομία από 250 σε 300 δισ. EUR. Αυτό σημαίνει ότι οι αρχικές προσδοκίες το 2014 (175 δισ. EUR) θα ξεπεραστούν κατά τουλάχιστον 40 %.

Το ΕΤΕ αναμένεται να συνεχίσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων, ιδίως στους κρίσιμους τομείς της ευρωπαϊκής οικονομίας (έρευνα και καινοτομία, ΜΜΕ, μικροχρηματοδότηση κ.λπ.) καθόλη τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτεται από το ΠΔΠ 2021-2027. Το ΕΤΕ εκτιμά ότι η ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης του ΕΤΕ με 3-3,5 δισ. EUR θα είναι απαραίτητη, με αφετηρία το 2021. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένες αβεβαιότητες όσον αφορά την αύξηση του κεφαλαίου. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις θα πρέπει να επανεκτιμηθούν υπό το πρίσμα των χρηματοπιστωτικών προϊόντων που πρόκειται να εφαρμόσει το ΕΤΕ κατά την υλοποίηση του ταμείου InvestEU και των πιθανών δραστηριοτήτων συνδυασμού μέσων στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027.